

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język rosyjski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Formy arkusza:</i>	EJRP-P0-100; EJRU-P0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	5 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
1.2.			P
1.3.			F
1.4.			F
1.5.			P

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	F
2.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
2.3.			C
2.4.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	A
2.5.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1698).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
3.3.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	C
3.4.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.5.			A

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 4.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	D
4.2.			F
4.3.			B
4.4.			A

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
5.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
5.3.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.			B
6.3.			C
6.4.			A
6.5.			C

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	A
7.2.			B
7.3.			E

Znajomość środków językowych**Zadanie 8.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
8.2.			C
8.3.			C
8.4.			B
8.5.			B

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
9.2.			C
9.3.			A
9.4.			C
9.5.			A

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wraz z kolegami zorganizowaliście w szkole bal przebierańców. Każdy uczestnik miał przebrać się za owoc lub za warzywo. W e-mailu do koleżanki z Rosji:

- wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy
- napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu
- opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu
- poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. *Znajomość środków językowych.*

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. *Tworzenie wypowiedzi.*

Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.

IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*

Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.1) *Zdający opisuje [...] przedmioty, miejsca, zjawiska, czynności.*

5.3) *Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].*

5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*

7.2) *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

- W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje?, itp.
- Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - nie realizuje tego podpunktu
 - realizuje go w sposób niekomunikatywny.
- Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**
Мы выбрали такие костюмы, потому что их очень просто сделать. (jedno odniesienie)
 - rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np. *Мы выбрали такие костюмы, потому что их очень просто сделать своими руками.*
- Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić:
 - przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
Ведь такие костюмы яркие, смешные и необычные.
 - jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.

Так мы поддержали акцию «День здоровья», которая проходила в школе на прошлой неделе.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *красная блузка, зелёные штаны, правильное питание, День учителя, единственный (большой / огромный) минус* traktowane są jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
 - **opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**
Я была в коротком длинном платье. („odniósł się”)
Я надел красные брюки и штаны. („odniósł się”)
 - **napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu**
Учитель физики и математики купил награды. („odniósł się”).
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażen odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
 - **wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**
 - **napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu**
У нас не было идеи, какие костюмы выбрать, а учителя нам подсказали.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść (pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób); może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.

15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia, np. *Я не знаю, как нам помогли учителя. / Я не знаю, в каком я был костюме.* („odniósł się”).
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
- **opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**
Я был в костюме melona. („nie odniósł się”).
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np. *Я был в костюме дыни, który zszokował wszystkich.* („odniósł się”).

Zadanie 10.

Wraz z kolegami zorganizowaliście w szkole bal przebierańców. Każdy uczestnik miał przebrać się za owoc lub za warzywo. W e-mailu do koleżanki z Rosji:

- wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy
- napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu
- opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu
- poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu.

Привет, Оля!

Ты знаешь, в прошлую субботу мы с одноклассниками организовали в школе бал-маскарад! Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.

- **wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**

5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].

7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jeden powód/cel uzasadniający wybór kostiumów owoców lub warzyw. Powód/cel może dotyczyć na przykład:

- intencji, preferencji, zainteresowań, upodobań organizatorów balu/zdającego (np. chęci lub potrzeby zwrócenia uwagi na zdrowe odżywianie się, zadbania o zdrowie / samopoczucie), np. *Так мы хотели напомнить, что овощи полезны для здоровья.* („odniósł się”) / *Мы считаем, что нужно есть фрукты и овощи, поэтому и предложили такие костюмы.* („odniósł się”)
- okoliczności, osób, wydarzeń, które miały wpływ na podjęcie przez organizatorów balu / zdającego tej decyzji, np. *Около школы есть театр, в его костюмерной большой выбор костюмов, и мы подумали, что там каждый найдёт себе что-то подходящее.* („odniósł się i rozwinął”) / *Мы с друзьями следим за одним блогером в Интернете. Он вегетарианец и организовал флешмоб, а мы решили поддержать его идею.* („odniósł się i rozwinął”).

Akceptuje się wypowiedź, w której jako powód zdający podaje chęć stworzenia niezwyklej atmosfery na tym balu, np. *Мы хотели, чтобы всем было весело и интересно.* („odniósł się”).

Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli zdający:

- nawiązuje do tematyki owoców i/lub warzyw, ale z kontekstu nie wynika jasno, że był to powód wyboru właśnie takich kostiumów / zorganizowania balu o tej tematyce, np. [*Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.*] *Мы любим есть овощи и фрукты / Был День экологии / Был День природы / Был День здоровья.* (O→N), ALE [*Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.*] *Мы организовали этот бал, потому что любим есть овощи и фрукты.* („odniósł się”)

- przedstawia powód wyboru kostiumów / zorganizowania balu, który nie ma związku z tematyką owoców i warzyw, np. [*Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.*] *Мы это сделали, потому что был День учителя.* (O→N), ALE [*Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.*] *Был День учителя.* („nie odniósł się”).

Jako rozwinięcie tego podpunktu polecenia traktuje się zwroty takie jak *быть довольным, счастливым, грустным, супер / замечательно / чудесно*, określające uczucia / emocje / stosunek piszącego do balu, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli podaje powód/cel wyboru kostiumów owoców i warzyw, np. *Мы все переоделись в костюмы овощей и фруктов. Мне очень понравилось.* („nie odniósł się”), ALE *Мы все переоделись в костюмы овощей и фруктов, потому что родители подсказали нам эту оригинальную идею. Мне очень понравилось.* („odniósł się i rozwinął”).

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Бал был вечером.	В октябре у нас проходила осенняя ярмарка урожая. (R→O)	Нам пришла в голову эта идея, потому что на уроке биологии мы с друзьями делали проект о пользе овощей и фруктов.
Это была хорошая идея.	Таким образом мы отметили День урожая.	Мы не хотели, чтобы были только костюмы Бэтмена, Супермена и Человека-паука. Мы хотели чего-то нового и оригинального.

- **napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu**

5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do wsparcia/pomocy nauczycieli w organizacji balu przebierańców. Pomoc lub wsparcie nauczycieli mogły polegać, na przykład, na udostępnieniu sali, wystąpieniu o zgodę na organizację balu do dyrekcji szkoły, pomocy w zdobyciu funduszy na zakup materiałów potrzebnych do wykonania dekoracji i/lub strojów itp. Na przykład: *Учителя разрешили нам оставаться в классах после занятий и проводить там репетиции.* („odniósł się i rozwinął”) / *Вместе с учителями мы подготовили вопросы на конкурс о здоровом питании.* („odniósł się i rozwinął”).

Akceptowana jest wypowiedź, w której zdający:

- odnosi się do jednego nauczyciela, który pomógł uczniom w realizacji ich projektu lub informuje o działaniach dyrekcji szkoły w tym zakresie, np. *Директор купил награды.* („odniósł się”) / *Учительница биологии сшила два красивых костюма: помидора и огурца.* („odniósł się i rozwinął”)
- informuje o oczekiwaniach uczniów wobec nauczycieli w kwestii organizacji balu, np. *Мы не знали, как сделать костюмы, и поэтому попросили помочь одного из учителей.* („odniósł się”).

Jeżeli zdający informuje, w jaki sposób inne osoby (nie nauczyciele) pomogły w organizacji balu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Мама испекла на наш бал клубничный пирог.* (O→N).

Nie są uznawane za realizację tego podpunktu polecenia:

- opis emocji nauczycieli na wiadomość o planach zorganizowania balu, np. *Учителя очень обрадовались, когда узнали, что мы хотим организовать бал-маскарад.*
- przedstawienie opinii nauczycieli dotyczącej organizacji balu, np. *Некоторые учителя считали, что бал-маскарад – это отличная идея.*
- przedstawienie opinii/emocji uczniów (w tym piszącego) dotyczących pomocy udzielonej przez nauczycieli w organizacji balu, np. *Мы очень благодарны нашим учителям за их помощь.*

Taka realizacja tego podpunktu polecenia może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający informuje, jakiego konkretnego wsparcia/pomocy udzielili nauczyciele w organizacji balu, np. *Учителям очень понравилась идея организации бала-маскарада и они разрешили нам делать костюмы на уроках.* („odniósł się i rozwinął”).

nie odniósł się	nie odniósł się	nie odniósł się
Директор и учителя нам очень помогли. Всем учителям понравились наши костюмы. Учителя тоже переоделись в костюмы овощей и фруктов.	Родители купили нам краски и цветную бумагу, чтобы мы смогли украсить школьный спортзал. (R→O) Вместе с нашим учителем литературы мы приготовили программу бала.	Учитель географии привёз нам напитки, учителя химии и биологии помогли украсить зал, а учитель физики подобрал музыку. Благодаря нашему классному руководителю мы смогли взять в театре красивые костюмы напрокат.

- opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu

5.1) Zdający opisuje ludzi, [...] przedmioty [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jedną cechę kostiumu, w którym wystąpił na balu. Opis kostiumu może dotyczyć na przykład:

- kolorystyki, np. *Я решил надеть на бал зелёный комбинезон и жёлтую шапочку.* („odniósł się”)
- materiału, z którego został wykonany, np. *Я решил сделать себе костюм из картона.* („odniósł się”)
- fasonu, np. *Я надел брюки. На карманах я нарисовал груши.* („odniósł się”)
Я была в длинном платье с короткими рукавами и с изображением лука. („odniósł się i rozwinął”)
- akcesoriów typowych dla balu maskowego, np. *Я надел маску.* („odniósł się”).

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający podaje wyłącznie nazwę owocu lub warzywa, za które był przebrany, np. *Я была в костюме винограда.* („odniósł się”).

Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli zdający opisuje kostium, w którym wystąpił na balu ktoś inny niż on sam. Taka realizacja tego podpunktu polecenia może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli opisuje swój kostium, np. *Одна из моих одноклассниц была одета в зелёное платье, у неё была красная сумка в форме помидора.* (R→O), ALE *Одна из моих одноклассниц была одета в зелёное платье, у неё была красная сумка в форме помидора, а я была в костюме малины.* („odniósł się i rozwinął”).

Opinia zdającego lub opinia innych osób o kostiumie piszącego nie jest realizacją tego podpunktu polecenia. Taka informacja może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli opisuje swój kostium, np. *Моим друзьям очень понравился мой костюм.* („nie odniósł się”) / *В своём костюме я чувствовал себя уверенно.* („nie odniósł się”), ALE *Я надел маску клубники, украшенную листиками. Все хвалили мой костюм.* („odniósł się i rozwinął”).

Nie jest akceptowana jako realizacja tego podpunktu polecenia wypowiedź, w której zdający:

- podaje wyłącznie nazwę/nazwy części garderoby, np. *На бал я надела майку, штаны и шапку.* („nie odniósł się”)
- informuje wyłącznie o tym, że przebrał się za owoc lub za warzywo, i nie podaje jego konkretnej nazwy, ani go nie opisuje, np. *Я была в костюме фрукта.* („nie odniósł się”)
- opisuje swój strój w sposób, wykluczający możliwość, że jest to strój owocu lub warzywa, np. *Я был в майке с изображением летучей мыши.*

nie odniósł się	nie odniósł się	nie odniósł się
Я был в костюме Бэтмена.	Я выбрала костюм красного перца.	Я была в длинном фиолетовом платье с зелёной шляпкой.

Я думаю, что у меня был самый красивый костюм.	У меня был берет как подсолнух.	Мой костюм был сделан из картона, листьев и зелёной ткани в полоску.
--	---------------------------------	--

- **poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu.**

5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje przynajmniej o jednym aspekcie organizacji balu, który mu się nie spodobał. Z treści pracy musi wynikać, że piszący ma negatywny stosunek do opisywanych czynności / zdarzeń / sytuacji, np. *Было мало места, чтобы переодеться.* („odniósł się”).

Zdający może wyrazić swoją krytykę, odnosząc się do takich kwestii, jak na przykład:

- miejsce/czas zorganizowania balu, np. *Мне кажется, что надо было организовать бал не в школе, а в другом месте.* („odniósł się”) / *Мне не понравилось, что бал был в субботу.* („odniósł się”)
- przygotowanie balu, np. *Мне не понравилось, что мы писали сценарий бала во время уроков.* („odniósł się”) / *Жаль, что не все включились в подготовку бала.* („odniósł się”)
- atmosfera, muzyka, atrakcje, np. *Диджей включал только рэп, а я не люблю такую музыку.* („odniósł się”) / *Никто не мог расслабиться, потому что в понедельник была контрольная по математике.* („odniósł się i rozwinął”)
- dekoracje/wystrój, np. *К сожалению, мы не успели украсить зал.* („odniósł się”) / *Было слишком мало шариков.* („odniósł się”)
- jedzenie/napoje, np. *Жаль, что мы забыли купить напитки.* („odniósł się”) / *Были только чипсы.* („odniósł się”) / *Мы надеялись, что участники принесут с собой разную еду, но были только чипсы.* („odniósł się i rozwinął”)
- formalności organizacyjne, np. *Бал закончился слишком рано, мы были разочарованы.* („odniósł się”)
- zachowanie/postawa uczestników balu, np. *К сожалению, не все пришли в костюмах.* („odniósł się”) / *После бала осталось много мусора, и нам пришлось весь следующий день убирать зал.* („odniósł się i rozwinął”).

Zdający nie musi używać w pracy sformułowania *Мне не понравилось*.

Zdający może wyrazić swój negatywny stosunek do organizacji balu za pomocą wyrazów /zwrotów/ wyrażań, które na przykład:

- wskazują na niezadowolenie, rozczarowanie, złość, smutek, brak zainteresowania, np. *быть недовольным, быть грустным, разочароваться, ненавидеть, мешать, к сожалению, жаль, проблема была в том, что,* np. *К сожалению, рок-группа исполняла старые хиты.* („odniósł się”)
- określają niedosyt czegoś lub przesyt czegoś, np. *было слишком мало / слишком много / не хватало,* np. *На балу было слишком много людей.* („odniósł się”)
- wskazują na negatywne sytuacje lub cechy czegoś, np. *Музыка была ужасная.* („odniósł się”) / *Столбы были грязные.* („odniósł się”).

Informacje dotyczące wrażeń, emocji oraz wyrażenia określające stosunek piszącego do organizacji balu mogą być traktowane jako rozwinięcie tego podpunktu polecenia, **pod warunkiem** że stanowią wzmocnienie już wyrażonego niezadowolenia, np. *К сожалению, рок-группа исполняла старые хиты.* („odniósł się”), ALE *К сожалению, рок-группа, которую мы пригласили, играла плохо.* („odniósł się i rozwinął”).

Jeżeli z kontekstu jasno nie wynika, że zdający był niezadowolony/rozczarowany organizacją balu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *На балу были ученики только нашей школы.* (O→N), ALE *На балу были ученики только нашей школы, поэтому я не мог пригласить свою девушку, которая очень хотела прийти.* („odniósł się i rozwinął”).

nie odniósł się	nie odniósł się	nie odniósł się
Бал мне не понравился.	Никто не хотел помогать нам украшать зал.	Мне не понравилось, что не было конкурса на лучший костюм. Я бы его обязательно выиграл.
Бал длился два часа. (O→N)	Без костюма не впускали, а мне кажется, что это неправильно.	Бал длился всего два часа, в 22:00 музыку выключили, хоть нам хотелось ещё потанцевать.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
Привет, Оля!
Ты знаешь, в прошлую субботу мы с одноклассниками организовали в школе бал-маскарад! Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane, np. *Костюм, в котором ты была, был самым оригинальным.*
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny).
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst, np. *Я уверен, что это будет незабываемый вечер, и он всем понравился.*
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu), np. *Мы выбрали такие костюмы поневаж уважаем, что надо есть их много.*
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice oznaczamy te fragmenty, w których wyraźnie się gubimy czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2022/23 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *у нас были проблемы с музыкой* zamiast *мы имели проблемы с музыкой / испечь пирог* zamiast *сделать пирог*).

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Я взял напрокат костюм (зрушы).*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
- Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
- Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *сериал „М jak miłość”, книга „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *на озере* (2 wyrazy), *в большом городе* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2015 (1 wyraz), 10 stycznia 2015 (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербург, по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. XX = 1 wyraz, XX *век* = 2 wyrazy.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты.* – 4 wyrazy.